

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	547
Land:	Tyrkiet
Kilde:	Landinfo
Titel:	Tyrkia: Fortsatte reaksjoner mot Gülen-bevegelsen
Udgivet:	11. juni 2020
Optaget på baggrundsmaterialet:	31. august 2020

Tyrkia: Fortsatte reaksjoner mot Gülen-bevegelsen

- Foregår det arrestasjoner mot mistenkte gülenister fremdeles?
- Kan familiemedlemmer blir utsatt for reaksjoner? I så fall hvilke?

Gülen-bevegelsen

Fethullah Gülen er en tyrkisk imam som grunnla og leder en muslimsk bevegelse som tyrkiske myndigheter mener sto bak et kuppforsøk i juli 2016. Bevegelsen var i mange år allierte av president Erdoğan's AK-parti, men fra 2013–14 ble forholdet komplisert og forbindelsen mellom de to etter hvert brutt. I mai 2016 ble bevegelsen forbudt i Tyrkia, og erklært som en terrororganisasjon.

Arrestasjoner av personer mistenkt for tilknytning til bevegelsen

Tyrkiske myndigheter fortsetter å arrestere personer som mistenkes for å være tilknyttet Gülen-bevegelsen. Bevegelsen var ikke en medlemsbevegelse i vanlig forstand, men drev en rekke virksomheter som skoler, universiteter, bank, aviser og andre medier. Personer som var tilknyttet noen av virksomhetene bevegelsen drev i Tyrkia eller andre land regnes av myndighetene for å ha vært eller fortsatt være medlemmer eller ha en annen tilknytning til bevegelsen, og begge deler er straffbart i henhold til landets anti-terrorlovgivning.

I årene etter kuppforsøket har myndighetene fortsatt sin jakt på antatte medlemmer og sympatisører av bevegelsen. Det foretas ukentlig en rekke arrestasjoner av slike personer – mange av disse rammer offentlig ansatte som ble sparket ved dekret i ukene etter kuppforsøket, og som ikke har blitt siktet for straffbare forhold tidligere.

Mange av dem som rammes er tidligere politi og militære. I første uken av juni 2020 ble 74 tidligere politimenn arrestert over hele landet. Samtlige av disse hadde tidligere blitt sparket (Ahval 2020). Allerede uken etter, 9. juni 2020, ble nærmere 200 andre personer etterlyst for Gülen-tilknytning, de aller fleste av disse var i aktiv tjeneste i luftforsvaret (Anadolu Agency 2020).

Reaksjoner mot familiemedlemmer

Det er ikke slik at alle familiemedlemmer av personer som myndighetene anklager for tilknytning til Gülen-bevegelsen selv får reaksjoner mot seg. Det er derimot vanskelig å si hvor ofte dette skjer; personer tilhørende Gülen-bevegelsen oppsøker ikke de etablerte MR-organisasjonene for å få hjelp med sine saker. Tvert imot, en menneskerettsorganisasjon har gjort Landinfo oppmerksom på at bevegelsen stadig retter forskjellige typer beskyldninger mot denne og andre MR-organisasjoner (MR-organisasjon a, møte 2019). Imidlertid er Landinfo kjent med at tyrkiske myndigheter i økende grad benytter seg av det uklare begrepet 'forbindelse til en terrororganisasjon' i saker der de ønsker å sanksjonere personer.

Dette skjer ofte etter at vedkommende har bragt sin sak inn for Unntakstilstandskommisjonen, som ble nedsatt i ettertid for å fungere som en slags ankeinstans for dem som ble oppsagt ved dekret. Kommisjonen mottar rapporter fra politiets etterretningstjeneste som er hemmeligstemplett, og vil ofte på bakgrunn av disse rapportene konkludere med at det eksisterer en 'forbindelse til en terrororganisasjon', men på et lavt nivå. Forsvarerne for dem som har sak til behandling hos kommisjonen har formelt sett rett til å se denne rapporten, men det får de i praksis ikke. Denne 'forbindelsen' kan være at en slektning av vedkommende er anklaget eller dømt for Gülen-tilknytning. Selv i saker der en person har fått sin sak lukket, eller til og med er frikjent, kan myndighetene hevde at det eksisterer en 'forbindelse', og vedkommende vil da ikke få sin jobb tilbake (MR-organisasjon a, møte høsten 2019).

Et annet fenomen Landinfo er kjent med, og som rammer slektninger av oppsagte, er at vedkommende da ikke kan bli offentlig tjenestemann/-kvinne. En onkel som har blitt oppsagt, kan være nok til at denne sanksjonen trer i kraft. Det er mulig å ta disse sakene til retten for å få dette omstøtt (MR-organisasjon b, møte høsten 2019).

Noen av disse sakene har også nådd media. Tahsin Uysal er en lærer fra Adana som ble intervjuet av Deutsche Welle i februar 2020, han hadde selv vært medlem av en fagforening som myndighetene mener var knyttet til Gülen-bevegelsen og ble oppsagt ved dekret. Hans datter ble fengslet på grunn av farens medlemskap i fagforeningen, men senere frikjent – likevel får hun ikke jobben sin tilbake (Ögreten 2020).

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Ahval (2020, 8. juni). Turkey seeks 74 former police officers for alleged Gülen links. *Ahval*.

Tilgjengelig fra <https://ahvalnews.com/gulen-movement/turkey-seeks-74-former-police-officers-alleged-gulen-links> [lastet ned 8. juni 2020]

Anadolu Agency (2020, 9. juni). Warrant out for more than 190 FETÖ suspects. *Hürriyet Daily News*.

Tilgjengelig fra <https://www.hurriyetdailynews.com/warrants-out-for-more-than-190-feto-suspects-155475> [lastet ned 9. juni 2020]

Ögreten, Tunca (2020, 14. februar). Mass firings in Turkey: 'We have been given a social death sentence'. *Deutsche Welle*.

Tilgjengelig fra <https://www.dw.com/en/mass-firings-in-turkey-we-have-been-given-a-social-death-sentence/a-52375705> [lastet ned 9. juni 2020]

Muntlige kilder

MR-organisasjon a, møte Istanbul høsten 2019.

MR-organisasjon b, møte Ankara høsten 2019.

© Landinfo 2020

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.